

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1970

BRNO 1971

SÍDLIŠTĚ KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ
A STŘEDODUNAJSKÉ MOHYLOVÉ KULTURY
V KATASTRU SENTIC
(okr. Brno-venkov)

IVAN PEŠKAŘ, AÚ ČSAV Brno

Na podzim roku 1970 byly prováděny meliorační práce v trati „Sokolí“ v katastru Sentic. Průkopy pro drenážní trubky odkryly na polích, svažujících se na sever do širokého údolí, protékáného potokem, ve vzdálenosti asi 250 m od jižního okraje obce Hradčan, pravěkou sídlisťní vrstvu, z níž byly získány ukázky typické keramiky. Malý zlomek načervenalého zdobeného poháru a střepy z mis s rozšířeným okrajem lze zařadit do kultury zvoncovitých pohárů, střepy velkých zásobnic s prsty protlačovanou lištou, osudí, zdobených žlábkováním nebo rytmí, šikmo šrafovánými trojúhelníky, misy s okrajem na vnitřní straně zesíleným a šálků různých tvarů patří do středodunajské mohylové kultury.

Eine Siedlung der Glockenbecherkultur und der mitteldonauländischen Hügelgräberkultur im Kataster von Sentice (Bez. Brno-venkov). Bei Meliorationsarbeiten wurde in der Flur „Sokolí“ im Kataster der Gemeinde Sentice durch Drainagegräben eine prähistorische Siedlungsschicht durchschnitten, in welcher Keramikscherben der Glockenbecherkultur und der mitteldonauländischen Hügelgräberkultur aufgefunden wurden.

UKONČENÍ VÝZKUMU NITRANSKÉHO POHŘEBIŠTĚ
V HOLEŠOVĚ
(okr. Kroměříž)

JAROMÍR ONDRÁČEK, AÚ ČSAV Brno

Sedmá sezóna výzkumu v Holešově byla zaměřena na dokončení prací při severovýchodním okraji pohřebiště a na sondážní práce ve východní části. Celkem bylo odkryto 10 hrobů ze starší doby bronzové a dva hroby kultury zvoncovitých pohárů, z nichž jeden byl žárový (popelnicový) a druhý kostrový s početnými milodary. Hroby v severozápadní části obsahovaly převážně starší nitranské nálezy a v jednom z nich se našla i šňurovými otisky zdobená keramika. Jediný hrob prozkoumaný na východním okraji lze na základě nálezů počítat k nejmladším a našly se v něm předměty, odpovídající zařazení do klasické fáze únětické kultury. Celkový počet hrobů, vykopaných v roce 1950 a v letech 1964–1970 činí 420 hrobů ze starší doby bronzové a 10 hrobů kultury zvoncovitých pohárů. Na základě získaných poznatků lze se domnívat, že v Holešově se pohřbívalo nepřetržitě od sklonku eneolitu až po období Reineckova stupně BA₂, kdy na pohřebišti převládly prvky klasické únětické kultury.

Výzkum v Holešově přinesl řadu nových poznatků, týkajících se zejména vývoje západní větve nitranské skupiny a jejího vztahu k únětické kultuře, jakož i vztahu ke kultuře zvoncovitých pohárů, která zvláště na Moravě se určitým způsobem podílela na formování nejstarší fáze nitranské skupiny.

Forschungsabschluss auf dem Gräberfeld der Nitra-Gruppe von Holešov (Bez. Kroměříž). Die siebente Grabungssaison in Holešov war auf den Abschluss der Forschungsarbeiten beim Nordöstlichen Rande der Gräberfeldes und auf die Sondierungsarbeiten im östlichen Teil ausgerichtet. Insgesamt wurden 10 Gräber aus der älteren Bronzezeit abgedeckt und zwei Gräber der Glockenbecherkultur, von welchen eines ein Brandgrab (Urnengrab) war, das zweite ein Skelettgrab mit reichen Beigaben. Die Gräber im nordwestlichen Teil enthielten vorwiegend ältere Funde des Nitratypus, in einem dieser Gräber fand sich mit Schnurabdrücken verzierte Keramik. Das einzige am östlichen Rande untersuchte Grab kann auf Grund der begleitenden Funde zu den jüngsten gezählt werden; es fanden sich in ihm Gegenstände, die eine Einreichung in die klassische Úněticer Kultur anzeigen. Die Gesamtzahl der Gräber, die in den Jahren 1950 und 1964–1970 freigelegt wurden, beträgt 420 Gräber aus der älteren Bronzezeit und 10 Gräber der Glockenbecherkultur. Auf Grund der gewonnenen Erkenntnisse darf man annehmen, dass in Holešov vom Ende des Äneolithikums bis zur Zeit der Stufe BA₂ (nach Reinecke) ununterbrochen bestattet wurde, wo dann im Gräberfeld die Elemente der klassischen Úněticer kultur überwogen.

Die Untersuchungen in Holešov brachten eine Reihe neuer Erkenntnisse, insbesondere in Bezug auf die Entwicklung des westlichen Zweiges der Nitra-Gruppe und ihrer Beziehungen zur Úněticer Kultur, sowie ihrer Beziehungen zur Glockenbecherkultur, welche besonders in Mähren in gewisser Weise an der Formung der ältesten Phase der Nitra-Gruppe Anteil hatte.

PD 1520

1970. (1971.)

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1970

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulik, DrSc

Redaktori: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady: A. P. Löwensteinová, dr. R. Tichý

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, A. Životská, R. Skopal

Na titulní obálce: Koflik z velatického pohřebiště ve Skalici

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné